BİLGİ KİTAPÇIĞI 2

ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ STÖ GRUBU

ÇOCUK HAKLARI KOMİTESİ'NİN GENEL TARTIŞMA GÜNLERİ[1*)]

Sivil Toplum Örgütlerini Bilgilendirme Üzerine

[1](*) The NGO Group for the Convention on the Rights of the Child, The NGO Group for the Convention on the Rights of the Child (2008). http://www.crin.org/ngogroup/infodetail.asp?ID=18158

GENEL TARTIŞMA GÜNLERİ

GENEL TARTIŞMA GÜNLERİ NE DEMEKTİR?

- Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde belirtilmemesine rağmen, Çocuk Hakları Komitesi usul kurallarının 75. kuralı Sözleşmenin belirli bir maddesi veya ilgili bir yazı hakkında genel bir tartışma için yılda bir veya daha fazla toplantının düzenlenmesi üzerinedir.
- Bir genel tartışma gününün amacı Sözleşmenin içeriği ve etkileri üzerine belirli maddeler veya konularla ilgili daha derin bir kavrayış geliştirmektir.

GENEL TARTIŞMA GÜNLERİ NE SIKLIKTA VE NEREDE YAPILIR?

- Komite, geleneksel olarak genel tartışma gününü yılda bir kez Eylül ayında düzenler.
- 10.00–18.00 saatleri arasında devam eden bir günlük toplantıdır.
- Toplantının tam tarihi bir yıl önceden belirlenir.
- Toplantı, İnsan Hakları Yüksek Kurul üyesinin ofisinde, Palais Wilson; Cenevre, İsviçre'de yapılır.

GÜN NASIL YAPILANDIRILMIŞTIR?

- Genel tartışma günü, Komite tarafından seçilen ve bir yıl önceden ilan edilen bir konu üzerine yoğunlaşır.
- Tartışmaya katkıda bulunmak isteyen tüm taraflar tartışma günü müzakerelerini bildiren bilgileri yazılı sunabilirler.
- Yazılı çalışmalara ek olarak, ilgili taraflar genel tartışma gününe katılabilirler.
- Tartışma günü, genellikle Komite Başkanı'nın açılış konuşması, bir Komite üyesinin giriş konuşması ve çeşitli BM kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinin temaya ek tanıtımlarını içeren bir saatlik bir oturum ile başlar.
- Toplantı daha sonra yaklaşık üç saat süren iki çalışma grubuna ayrılır. (Bir buçuk saat sabah ve bir buçuk saat öğlen)
- Kapanış oturumu, iki çalışma grubu toplantılarının raporunu ve bir Komite üyesinin genel sonuç raporunu kapsar.
- İki saatlik öğle yemeği molası sırasında ilgili bir tema üzerinde sergiler, filmler ve tartışmalar gibi yan etkinlikler yer alabilir.

KİMLER, HANGİ YOLLARLA KATILABİLİR?

- Bireysel olarak çocuklar ve uzmanların katılabildiği gibi toplantıya, hükümet temsilcileri, diğer insan hakları örgütleri, BM kuruluşları, STK'lar, ulusal insan hakları kurumları katılabilir.
- Komite ayrıca ilgili kuruluşlar veya kişilerden gelen yazılı katkıları memnuniyetle karşılamaktadır.
- Daha önce yayınlanmış olan materyaller Komite'ye sunulabilir fakat yeterli miktarda hazır hale getirilmediği sürece katılımcılara dağıtılmayacaktır.
- Katkılar ilgili Sözleşme maddelerinin uygulanmasını gösteren, en iyi uygulamalar hakkında bilgi paylaşan, çabaları değerlendiren, boşlukları belirleyen ve Taraf Devletlere yapılması gerekenler konusunda önerilerde bulunmalıdır.

DAHA ÖNCEKİ TARTIŞMALARIN TEMALARI NELERDİ?

Komite daha önce 17 kez genel tartışma günü düzenledi.

- Silahlı çatışmalarda çocuklar (1992)
- Çocukların ekonomik sömürüsü (1993)
- Çocuk haklarının tanıtımında ailenin rolü (1994)
- Kız çocuğu (1995)
- Çocuk adalet sistemi (1995)
- Çocuk ve medya (1996)
- Engelli çocukların hakları (1997)
- AİDS'Lİ bir dünyada yaşayan çocuklar (1998)
- ÇHS anma toplantısı 10. yıldönümü: Başarıları ve sorunları (1999)
- Çocuklara yönelik devlet şiddeti (2000)
- Aile içinde ve okulda çocuklara yönelik şiddet (2001)

- Bir servis sağlayıcı olarak özel sektör (2002)
- Yerli çocukların hakları (2003)
- Erken çocukluk döneminde çocuk hakları uygulaması (2004)
- Aile bakımı olmayan çocuklar (2005)
- Duyulması gereken çocuk hakları (2006)
- Çocuk haklarının kaynakları-devletlerin sorumlulukları (2007)

Bir sonraki genel tartışma günü acil durumlarda çocukların eğitim hakları konusu üzerinde duracaktır. (2008)

TEMALAR NASIL SEÇİLİR?

- Tartışılacak konuya her yıl komite üyeleri karar verir.
- Muhtemel tema için fikirler Komite üyeleri, BM kuruluşları ve STK'lardan gelir.
- Karar özel bir toplantıda verilir.

BİR TEMAYI NASIL ÖNEREBİLİRİM?

- Komite, muhtemel tema tartışmasında önerilere açıktır.
- Öneriler komiteye 1 yıl önceden, en ideali Temmuz ya da Ağustos aylarında yazılı olarak gönderilmelidir.
- Öneriler temanın Sözleşme'yle ilgisini ortaya koymalıdır ve tartışmada Sözleşme'nin hangi makalelerine atıfta bulunulacağını vurgulamalıdır.
- İki çalışma grubu için konu önerilmeli ve tartışılan ana konu ile nasıl alakalı olduğunu göstermek amacıyla geliştirilmelidir.

TOPLANTIYA NASIL KAYIT YAPTIRABİLİRİM?

- Katılımcı sayısı kısıtlıdır.
- Toplantıya katılmak için bir başvuru formu doldurulmalı ve son başvuru tarihinden önce Komite Sekreterliği'ne gönderilmelidir (genellikle Temmuz ayının ortası).
- Başvuru formları http:www2.ohchr.org/english/bodies/crc/discussion.html adresinde mevcuttur.
- Doldurulan formlar CRCgeneraldiscussion@ohchr.org adresine gönderilmelidir.
- Önceliği, ilk katılan alır; ilk olarak ona hizmet verilir. Aynı kuruluştaki insanların sayısı, bölgesel dağılım veya gençlerin katılımı gibi başka ölçütler de dikkate alınabilir.
- Başvuru onayı Komite Sekreterliği tarafından verilir.
- Başvuru ücreti yoktur fakat yol ihtiyaçları için bütçe ayrılmamıştır.
- Yalnızca başvuru yapanlar toplantıya katılabilir.

NASIL YAZILI BİR BAŞVURU HAZIRLARIM?

- Katkılar Komite'nin üç çalışma dilinden birinde gönderilmelidir (İngilizce, Fransızca ve İspanyolca).
- Gönderiler Birleşmiş Milletler tarafından tarafından tercüme edilmeyecektir ve Fransızca veya İspanyolca yazılmış olanlar mümkün olan herhangi bir zamanda İngilizce olarak özetlenmelidir.
- Belgeler yedi sayfadan uzun olmamalıdır.
- En fazla beş öneriyi kapsayan gönderiler tartışmadan sonraki gün Komite tarafından kabul edilir. Ek olarak gönderilecek öneriler, doğrudan tartışma konusu ile alakalı olmalıdır ve öncelik sırasına göre listelenmelidir.
- Yazılı katkıların son gönderim tarihi Haziran sonudur.
- Katkılar elektronik yolla CRCgeneraldiscussion@ohchr.org adresine gönderilmelidir.
- Gönderimler kayıtlı tüm katılımcılara dağıtılır ve Çocuk Hakları Bilgi Ağı web sitesinde yayınlanır (www.crin.org).

TOPLANTIDA BİR SUNUM YAPABİLİR MİYİM?

- Komite, katılımcıların resmi açıklamalarda bulunmaktan kaçınmasını talep eder.
- Sözel katkılar tartışmaya müdahale ile sınırlı olmalıdır.
- Zaman son derece sınırlıdır ve sunumlar anlaşılır ve hassas olmalıdır. Doğrudan tartışılan konular ile ilgili olmalıdır.
- Bu, bir organizasyonun ne yaptığını veya nasıl çalıştığını açıklamak için uygun yer ya da zaman değildir. Bu bilgiler, bu amaçla konferans salonundaki masalara yerleştirilebilir.

- Katılımcılar, çalışma grubu toplantıları sırasında katılımcıların çok sayıda olması nedeniyle yalnızca bir veya iki kısa müdahale yapma fırsatına sahip olabilirler.

TOPLANTIYA NASIL HAZIRLANIRIM?

- Diğer katılımcılar ile paylaşmak için katkılarınızı yazılı olarak getirmek isteyebilirsiniz.
- Toplantı öncesinde diğerleri tarafından sunulan katkıları okuyunuz.
- Hangi çalışma grubunun işinizle en çok alakalı olduğuna karar verin ve tartışmalara katkıda bulunmanın mümkün olabileceği yerlerde kullanmak için bazı notlar hazırlayın. Resmi ifadelerin hoş olmadığını unutmayın ama iyi hazırlık işe yarar gözlemlere yol açabilir.
- Toplantı, benzer konularla ilgilenenler ile bir araya gelmek için iyi bir fırsattır. Toplantı öncesi, Cenevre'ye gelmiş veya Cenevre'li bireyler ile görüşmek için vakit ayırın. Toplantı Cuma günü düzenlendiği için, birçok katılımcı hafta sonu kalmamaktadır.

ÇOCUKLAR TOPLANTIYA KATKIDA BULUNABİLİR Mİ?

- Çocukların görüş ve deneyimlerini dikkate alan yazılı ve sözlü katkılar Komite tarafından memnuniyetle karşılanır.
- Ayrıca çocuklardan açılış ya da kapanış törenlerinde konuşmaları ve çalışma grupları için raportör olmaları istenir.
- Çalışma gruplarının başkanları başka özel uygulamalar sağlanmasa da çocuklara çalışma grupları sırasında konuşma fırsatı sağlandığına garanti verir.
- Çocukların ve onların sorunlarının farkındalığını artırmak için genel tartışma günlerinden önce hazırlık toplantıları organize edilmiştir.
-

TOPLANTININ SONUCU NEDİR?

- Komite, Taraf Devletler için bir dizi tavsiye benimser.
- Tavsiyeler şu sitede mevcuttur: http://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/discussion.htm
- Öneriler, BM Genel Kurulu'nun yapacağı çalışmalar için çağrışım yapabilir (Silahlı Çatışmada Çocuklar ve Çocuklara Karşı Şiddet Çalışması)
- Öneriler yeni uluslararası belgelerin hazırlanması için yapılabilir (Silahlı Çatışmada Çocuklar Konusunda İsteğe Bağlı Protokol; Uluslararası Koruma Standartları ve Ebeveyn Bakımı Olmayan Çocuklara Alternatif Bakım)
- Tartışmaların sözlü ve yazılı sonuçları benzer konular hakkında genel sonuç yorumu hazırlanmasına da katkıda bulunmuştur (HIV / AIDS ve çocuk hakları; erken çocukluk döneminde çocuk haklarının yürütülmesi, engelli çocukların hakları)

ÖNERİLERİ KENDİ ÇALIŞMALARIMDA NASIL KULLANABİLİRİM?

- Komite sadece Taraf Devletler için öneri yapabilmesine rağmen, öneriler Sözleşmenin hükümlerini daha iyi anlamak adına tüm paydaşlara yardımcı olabilir.
- Öneriler ilgili kamu görevlileri, sivil toplum örgütleri ve tartışılan alanlarda çalışan çocukların dikkatini çekmelidir.
- Öneriler, Komite'nin tavsiyelerinin nasıl takip edilebileceği ve çocukların durumunun iyileştirilmesi amacıyla ulusal düzeyde nasıl uygulanabileceği ile tüm ilgilenenler tarafından yapılmalıdır.
- En iyi uygulamalar, önerilerin ulusal düzeyde nasıl adapte edilebileceğini görmek için gözden geçirilmelidir.

Çocuk Hakları Sözleşmesi STK Çalışma Grubu
1, rue de Varembe
1201 Geneva
Switzerland
Tel:+41 22 740 47 30
Faks:+41 22 740 11 45
E-Posta: secretariat@ childrightsnet.org
www.childrightsnet.org